דער רוצח

און דיא רוצחטע

איינע וואהרע געשיכטע

א פארפאסונג

פון

פרומה דרייזין

בזיטאמיר

געדרוקט ביא ה' י. מ. באקשט

בשנת תרלו לפ"ק

ДЕРЪ РОЦЕАХЪ УНДЪ ДИ РОЦЕАХТЕ

т. е. Убiица повѣсть.

соч. Фрумы Дрейзинъ.

ЖИТОМИРЪ

печатано въ тип. и. Бакста;

1875

Дозволено Цензурою Кіевъ
14 Августа 1875 года.

צְווִישְׁן דִיא חַבֵרְתֶעס פוּן מַיין קִינְדְשַׁאפְט הָאבּ אִיךְ בֶּעזַאנְדֶערְס לִיבּ
גֵיהַאט אַיין יוּנְג מֵיידִיל, וָועגִין וָועלְכֶער אִיךְ הָאבּ גִיטְרַאכְט
מִיט דֶעם גְרֶעסְטִין פַאר גְנִיגִין. זִיא הָאט גִיהֵייסִין חַנָה גָאלְדְשַׁיין דֶער
פָאטֶער אִיהרֶער אִיז גִיוֶועזִין זֵייעֶר אַ קְלוּגֶער מֶענְשׁ, נָאר וַוייל עֶר אִיז
גִיוֶועזִין זֵייעֶר אַ גוּטֶער הָאט עֶר זִיךְ יֶעדֶערְן פַאר טְרוֹיט אוּנ יֶעדֶערְן
הָאט עֶר דֶער קֶענְט פַאר דֶעם גְרֶעסְטִין עֶרְלִיכֶען מַאן זַיין עֶרְלִיכְקֵייט
הָאט אִיהם אָן גִימַאכְט, אַז עֶר אִיז גִיוָוארֶען אַ גְרוֹיסֶער אָרִימַאן,
אִיצְטֶער הָאט עֶר זִיךְ דֶער וִויסְט אַז נִיט יֶעדֶערְן קֶען מֶען זִיךְ פַאר
טְרוֹיעֶן, וָוארוּם קֵיינֶער הָאט אִיהם נִיט גִיוָואלְט קַיין טוֹבָה טוּהֶען
מֶען הָאט גָאר אוֹיס גִיוַואכְט זַיין שְׁטוּבּ מִיט זַיין פַאמִילִיֶע — אַוַואדְרַא
הָאבִּין גִימוּזְט זֵיינֶע קְרוֹבִים אִיהם אַ גְווִיסֶע סוּמְמֶע גִיבִּין אַלֶע חוֹדֶשׁ
כְּדֵי עֶר זָאל הָאבִּין פוּן וַואנֶען צוּ לֶעבִּין, אָבֶּער נָאךְ זַיין טוֹיט הָאבֶּן
זַיין אַלְמָנָה מִיט דְרַייא טֶעכְטֶער גִימוּזְט אַסַךְ לַיידִין; דִיא קְרוֹבִים
הַסְפָּקָה גֶעלְט אִיז גִיוֶועזִין גִינוּג גְרוֹיס נִיט צוּ שְׁטַארְבִּין פַאר הוּנְגֶער
נָאר דִיא סוּמְמֶע אַלֵיין אִיז גִיוֶועזִין פָארְט קְלֵיין, קוֹים אוֹיס צוּ קוּמֶען
מִיט דֶער חִיוּנֶה אוּנ לֶעבִּין בְּדוֹחַק:

דִיא דָאזִיגֶע חַנָה אִיז גִיוֶועזִין אַ מוּנְטֶערֶע, אַ פְרֵיילִיךְ מֵיידִיל; אַז זִיא
אִיז עֶלְטֶער גִיוָוארִין הָאט זִיא זִיךְ גִינוּמֶען אָבְּזוּכִין אַ מִיטִיל כְּדֵי
אוֹיס צוּ הֶעלְפִין אִין צוּ פַאר גְרִינְגֶערֶען דֶער מַאמֶעס אוּנ דֶער שְׁוֶועסְטֶערְס
נוֹיט, פוּן רֶעקַאמֶענְדַאצִים פוּן גוּטֶע פְרַיינְד הָאט זִיא בַּאקוּמֶען אֵיינֶע
שְׁטֶעלֶע פוּן אַ גִיבֶּערְנַאנְטֶקֶע, זִיא הָאט בֶּעזוּנְדֶערְס גִיוָואלְט בַּאקוּמֶען
אַ שְׁטֶעלֶע אִין בַּאלְטַאגְרַאד, וְוִיא זִיא הָאט גִיהַאט קְרוֹבִים. צוּם גְלִיק
הָאט זִיא עֶס טַאקֶע בַּאקוּמֶען. דָאס אַלֶעס הָאט זִיא מִיר דֶער צֵיילְט—
אִיךְ הָאבּ מִיךְ זֵייעֶר דֶער פְרֵייט, אַז, בְּשַׁעַת מִיר הָאבִּין זִיךְ גִזֶעגִינְט,
הָאט זִיא מִיר אִין גַאנְצִין דֶער צֵיילְט פוּן אִיהר־קִינְפְטִיגֶער פָאלָאזְשֶׁענִיֶע.

דִיא דָאזִיגֶע פַאמִילִיֶע וְוִיהִין זִיא אִיז אָן גִיקוּמֶען, אִיז בַּאשְׁטַאנֶען
עֶרְשְׁטִינְס פוּן אַ מַאמֶען, אַרַייכֶער אַלְמָנָה אִין בַּאלְטַאגְרַאד,
וָואס זִיא הָאט גִיהַאט צְוֵויי דֶער וַואקְסֶענֶע זִין אוּנ דְרַיי אִינְגֶערֶע
קִינְדֶער, פוּן צֶעהֶן, אַכְט אִין זֶעקְס יָאר, זַיי צוּ דֶער צוּעֶן הָאט מֶען
פַאר טְרוֹיט מַיין טַייעֶרֶר חַנָה וְוִיא אַזוֹי עֶס אִיר גִיוֶועזִין דִיא עֶרְשְׁטֶע

צַייט

צַייט הָאט זִיא גִישְׁרִיבִּין דֶער מוּטֶער אַז עֶס אִיז אִיהר דָארְט גוּט אִין וואל אוּנ אִין דִיא אִיבֶּרִיקֶע בְּרִיעֶף אוֹיךְ אַזוֹי , אַוַואדֶע אִיז נִיט גִיוֶועֶן אִיהר צוּ מְקַנֵא זַיין , וָוארוּם וִויא אַזוֹי אִיז אַיין גְפִּירְט בַּייא אוּנְזֶערֶע אִידִין אִין בַּאלָאטָאגְרַאד , אַז מֶען דֶער זֶעט אַ מֵיידִיל אָן אַ טַאטִין אִין אָן אַ מַאמֶען דַארְף מֶען זִיא פְּרִיעֶר בַּארֶעדִין , נָאךְ דֶעם לָאזִין צוּ צוּ אִיהר שָׁאלְטֶעקֶעס אִין בַּאלֵיידִיקִין זַייא — אִין נָאךְ דֶעם בַּארֶעדִין זַייא נָאךְ אַלֵיין , אַגַב חַאפְּט זִיךְ נָאךְ אַרַיין אַ שַׁדְכָן אוּנ וִויל זִיא זַארֶעס פַּארְקַנְסֶען מִיט אַיין אַלְמֶן פוּן אַכְט קִינְדֶער , וָואס אִיז אַלֵיין אַ שַׁמָשׁ אוּנ אַ קְלֵיין שִׁילְכִין , וָואס פַּאר דִינְט מִיט אַ מָאל בַּיי אַ גוּטֶער צַייט דְרַייא גִילְדִין אַ וָואךְ אִין נָאךְ אַנְדֶערֶע גְלִיקִין — אַזוֹי וִויא חַנָה אִיז גִיוֶועֶן דֶער צְוִוייגִין אֵיינְפַּאךְ בַּייא דִיא עֶלְטֶערְן הָאט זִיא גִיוואַנְלִיךְ נִיט גִיוואוּסְט פוּן מָארֶעס , צוּ מֶען דַארְף הָאבִּין אַ שִׁינְיָאן , צוּ אַ קְלֵייד מִיט שְׁלַיארֶעס , צוּ מִיט אַ שְׁלֶעפֶּע , צוּ מִיט פַּאלְבִּין , צוּ מֶען דַארְף הָאבִּין גְלֶענְצִינְדִיקֶע אוֹירִינְגְלִיךְ , צוּ מֶען דַארְף וַוארְפִין דִיא אוֹיגִין אוֹיף אַ יוּנְגִין מַאן עֶס מֶעג זַיין אֲפִילוּ אִין חְסִידִישֶׁען גְרַאד אִיךְ מֵיין עֶס מֶעג זַיין אֲפִילוּ אַיין חַסִידִישׁ מֵיידִיל אוֹיף אַ חְנְיָאק , הַיינְט אַז דִיא בַּאלָאטֶעגְרַאדֶער מֵיידֶעלַאךְ הָאבִּין דֶער זֶעהֶען וִויא אַזוֹי פְּרָאסְט זִיא אִיז בַּיי זִיךְ , וְויא אַזוֹי פְּרָאסְט זִיא גֵייט גִיקְלֵיידֶעט , וִויא אַזוֹי זִיא הָאט צוּ זִיךְ קַיין חַבֶרְתָּם נִיט — וִויא אַזוֹי זִיא אִיז אָבְּגִישֵׁייט , אָבְּגִיזוּנְדֶערְט פוּן יֶעדֶערֶר פוּן זַייא — הָאבִּין זַייא אִיהר אָהן גִיהֵייבִּין אִיהר צוּ בַּארֵיידִין , צוּ בַּאשִׁילְדֶערֶן אַ גַאנְצִין צֶעטִיל , זַייא הָאבִּין גָאר נִיט גִיזְשַׁאלִיעוֶועט . —

פוּן זַייעֶרֶע רֵייד הָאט מִיר חַנָה אַמָאל גִישְׁרִיבִּין ; אַזַא גִישְׁפְּרֶעךְ ,

צְווִישֶׁען אַ גַאנְצִי שְׁטַאדֶע מֵיידְלִיךְ — שַׁבָּת נָאכִין קוּגִיל בִּיז סַאמֶע פַּאר נַאכְט אַז דֶער עוֹלָם דֶער יוּדֶעשֶׁר הֵייבְּט זִיךְ אָן צוּ בַּאוֶועגֶן אִיבֶּר דִי גַאסֶען אִין אוּים מֶעסְטִין יֶעדֶערֶן מִיט דִיא אוֹיגִין · וָואס יֶענֶער זָאגְט אִין וִויא אַזוֹי יֶענֶער גֵייט , הָערְט נָאר זַייעֶר גִישְׁפְּרֶעךְ וֶועט אִיהר אוֹיךְ לַאכֶען :

שָׂרָה וַויים בֶּערְגְס · זֶעה נָאר (צוּ אִיטֶע דֶעם פַּארְבֶּערְס) וִויא אַזוֹי דִיא נַייעֶ לֶעהֶערְקֶע , דָאס מֵיידִיל , וָואס גִיפִינְט זִיךְ בַּיי יֶענְטֶען דֶער אַלְמָנָה , וִויא אַזוֹי זִיא גֵייט — בַּייא אוּנְז אַ שִׁיקְסֶע אוּם זוּנְטִיג טוּט זִיךְ אָן שֶׁענֶער , דִיא הָאר אָן אַ שִׁינְיָאן , עֶפֶּעס אַ צוּצִין קְלֵיידִיל אָן מָארֶעס , וָואס פַּאר אַ פִּיסְקָעוַואטֶער שְׁנַיידֶער הָאט דָאס גִינֵייט .

אִיטֶע דֶעם פַארְבֶּערְס, וֵויים אִיךְ אַ שְׁנַיידֶער הָאט דָאס גִינֵייט, וֶועלְכָר
פַּארְטָעטְשׁ אַ שְׁנַיידֶער קֶען אַזוֹי נֵייעֶן, וֶועט אַזאַ הַאלְבֶּע מְלָאכָה
אַרוֹים לָאזִין פוּן הַאנְד זִיא הָאט גִימוּזְט גַנְבֶנֶן בַּייא דֶער גְבִירְתָּה
עֶטְלִיכֶע שְׁמַאטֶעס צִייךְ, אָט זֶעהסְט דוּא אֲפִילוּ אַז עֶס אַ בִּיסִיל בַּאצוֹיגִין
דָאס קְלֵיידִיל מִיט אָפְּנִיבַּארֶעטִין סַאמֶעט, אַוָואדֶע מֶעג זִיא זִיךְ אִיבֶּער
נֶעהמֶען, אַז מֶען רֶעט אִיהר הֶערְשׁ דָוְדֶם בְּעהֶעלְפֶער אוּנ זִיא פַארַייסְט
נָאךְ דִיא נָאז, מֶען זָאל גֶעבִּין אַזאַ חָתָן יַאכְנֶע טְרַיינֶעס דֶעם
דוּבֶּעלִירֶערְס וָואלְט זִיא עֶס צוּ גִינוּמֶען וִויא צוּקֶערְלֶעקַאךְ, אַזאַ שֵׁיינֶער
יוּנְגֶער מַאן אוּנ עֶר וִויל זִיךְ נָאךְ אַרַיין לָאזִין אִין אַזאַ פַּאסְקוּטְסְטְוָוע
שְׁפַּייט אוֹים.

שָׂרָה וַייסְבֶּערְגִס. גֵיי דוּא בִּיסְט אַ נַאר, דוּא הָאסְט קַיין שֵׂכֶל נִיט,
דוּא שְׁפִּילְסְט זִיךְ אִין דֶער אֱמֶתְן מִיט דֶעם דוּבֶּעלִירֶערְס טָאכְטֶער,
דוּא מֵיינְסְט זִיא הָאט נִיט קַיין נְדָן, אַז זִיא דַארְף נֶעמֶען אַזאַ בַּאלְוַואן
דֶעם בְּעהֶעלְפֶער דֶער טַאטֶע אִיהְרֶער אִיז אַ נָגִיד; עֶר הָאט צְוֵויא
הַייזֶער, הַיינְט הָאט עֶר גֶעלְט אַסַךְ, עֶר קֶען טָאן אַ שִׁדוּךְ מִיט
מֵיילַאבִּין אַלֵיין, נִישְׁקָאשֶׁע, אַז מֶען וֶועט דַארְפִין קֶען עֶר גֶעבִּין הִיפְּשֶׁע
עֶטְלִיכֶע מֵאוֹת קֶערְבְּלַאךְ.

אִיטֶע דֶעם פַארְבֶּערְס. דוּא מֵיינְסְט חָאטְשׁ אֲפִילוּ מֵיילַאךְ אִיז אַ חַזִיר
פוּן דֶעסְט וֶועגִין וֶועט עֶר מִיט דֶעם דוּבֶּעלִירֶער נִיט טוּן, עֶר
וֵוייסְט וִויא אַזוֹי עֶס קוּמְט צוּ אִיהם אַזוֹי פִיל גֶעלְט, קַארְג הָאט
גִיקָאכְט מִיט אִיהְם אִין שְׁטָאט, אַז עֶר הָאט בְּדָלוּת גִישְׁטֶעלְט אַ אַלְמָנָה,
אַז עֶר הָאט בַּייא אִיהְר צוּ גִינוּמֶען אַ סַךְ, גָאלְד אוּנ זִילְבֶּער אוּנ
בְּרֶילַיאנְטִין אַיינְגִיוִויקִילְט אִין אַ קֶעסְטִיל אוּנ נָאךְ דֶעם הָאט עֶר
גִיזָאגְט אַז עֶר הָאט נִיט גִיגוּמֶען, דוּא הָאסְט אַ גְרוֹיסִין טָעוּת מֵיילַאךְ
אִיז טַאקֶע אַלֵיין אַ גְרָאבֶּער יוּנְג אָבֶּער קַיין גַנָב אִיז עֶר נִיט.

שָׂרָה וַייסְבֶּערְג וֶוערְט אִין כַּעַס: זִיא אִיז אַ קְרוֹבָה דֶעם דוּבֶּעלִירֶערְס
אַז דוּא פִּיסְקֶעוַואטֶע שִׁיקְסֶע, אִיךְ וֶועל דִיר דַיינֶע צֶעפּ אוֹים
רַייסִין דוּא מֵיינְסְט אִין דֶער אֱמֶתְן אַז מֶען הָאט פַאר גֶעסִין אַז מִיט
צְוֵויא חֲדָשִׁים צוּרִיק הָאט מֶען דִיךְ גִיזֶעהֶען גֵיין אִין וַואלְד מִיט בֶּערִיל
מֶעכַאנִיקֶס זוּן — אוּנ וִויא אַזוֹי אִיהְר הָאט בֵּיידֶע גְגֶעסִין צוּקֶערְקֶעס אִין
נִיס — אוּנ וִויא אַזוֹי דַיין מַאמֶע הָאט דִיךְ גְרִיסִין בַּייא דִיא צֶעפּ אִין
הָאט דִיךְ גִישְׁלֶעפְּט אִיבֶּער דֶער גַאנְצֶער גַאס אוּנ הָאט גִישְׁרִיגִין,

ווארט

וואָרט אויס איך וועל דיר שוין מיט אַ טרעגער חתונה מאַכען — מיר האָבּין עס ניט פאַר געסין גישקאָשע.

איטע דעם פאַרבּערם — שׂאַ, נאָר — אין: דער טעליגראַפיסט, פּע נאָך אַ ערל אַ גוי נאָך לויפין, פּע, דוא בּיסט דאָך שוין פּשוט אַ ק׳.

(זייא צו פּאַטשען זיך בּיידע אַפּין גאַס, רייסין זיך בּיידע בּייא די האָר, וואַרפען זיך בּיידע אַנידער אין וויא עס דאַרף צו זיין קלויבּין זיך צו נויף אַסך אידין אין קוקין וויא אַזוי צוויא מיידלעך שלאָגין זיך, זייא צוא נעמען זייא ניט, וואָרום מען טאָר דאָך ניט קוקין אויף איין אשה בּייא טאָג . . . דער ווייל איז צו גגאַנגען אונזער חנה אונ צו נעמט זייא אונ רעט זייא איין זייא זאָלין אַ וועק גיין — זיי שטעלין איהר אויס אַ צונג אין דיא חברה שאַלטעקעס שרייען אורא —

חנה גייט אַוועק מיט בושה אַהיים, זיא האָט מיר אויך גישריבּען וויא אַזוי מען קוקט אין בּאַלאַטיגראַד אויף דער מאָדע, איין אַנדער פּיסקעוואַטע מיידיל אָדער אַ ווייבּיל, וואָס דער טאַטע אָדער דער מאַן האָבּין ניט קיין גראָשין — וויא אַזוי גייען אָבער דיא נקבות אַרויס — מיט אַ טייער קלייד מיט אַ האָרב פון הונטין מיט זאַנטיקלעך מיט מאַנקעטלעך — אונ מען גייט אונ מען שפּאַצירט. —

ווייטער האָט מיר חנה גישריבּין וויא אַזוי מען האָט זיך בּעגאַנגען מיט איהר אין דער אַלמנות שטוב — אַז זיא איז גיקומען צו פּאַרין האָט מען זיא צו גינומען זייער שיין בּעזאַנדערס דער עלטערער זון חיים, אַ שיינער בּלאָנדין — אין זייער אַ גוטער בּטבע — נאָר אין עטליכע וואָכין אַרום האָט זיך גימאַכט אַזאַ גישיכטע, וואָס פאַרלויפט זיך אין ערגעץ ניט — דיא האָר פון מיין קאָפּ האָבּין זיך מיר אויף גישטעלט, איך קען נאָך עד היום מיט קיין אויג ניט צו טון אויף דער נאַכט אַזאַ איינדרוק האָט גימאַכט אויף מיר דיא גישיכטע.

הערט נאָר אויס אין בּאַלאַטאַגראַד האָט גילעבּט אַ שוסטער אַ גאַנץ ערליכער מאַן, ער האָט גיהאַט אַ קראַנק ווייבּ וואָס האָט שוין פינף יאָר גיקריינקט, אויך האָט ער גיהאַט פינף קינדערליך, איין עלטער מיידיל פון אַ יאָר פופציין, אין דיא איבּריגע קליינע קינדערליך אַזו וויא דאָס ווייבּ זיינס האָט אַסך גיקריינקט איז אַז זיא איז גישטאָרבּען האָט דער מאַן זייער ווייניג בּאַדויערט, וואָרום זיא האָט אים מיט איר

קראנקייט אסך אוים גיבראכט , ווארום ער איז גווארין א ביטעריר ארימאן נאך איהר טויט —

אזו וויא דאס עלטערע מיידיל האט שען גיקענט דינגען פאר א בעל הבייתטע אין שטוב אין זיין א נאנקע פאר דיא קינדער — האט זיך גיוואנגליך דער שוסטער ווייטער אזו וויא פריער אן גיהייבין צו פרידין לעבין — אין מיט דער גרעסטער הארעוואני האט ער גיארבעט אום צו דער ציהען זיינע קליינע קינדער אין א ערליכין שטיקיל ברויט צו פארדינען , — נאר קיין גוטם , קיין נחת קען מען ניט האבין אז מען זיצט אין באלאטאגראד , אז די א שדכנים האבין זיך דער וויסט , אז פאר זייא איז שען אן גיגרייט א אלמן — האט זיך דיא טיר ניט גיקענט צו מאכין פון זייא .

זייא האבען שען אן גיהייבין איהם פארשטעלין גרויסע גליקין — אז זייא רעדין איהם א מיידיל , וואס זיא וועט זיין א מאמע פאר זיינע קינדער , אי ער האט דאך אליין א דער וואקסין מיידיל נאר דעם מיידיל דארף מען דאך אויך א חתן געבין , אזו זוכט מען אפ איין באלאטעגראד ברויט אין מיט אזא שווינדיל לעבט מען זיך אוים אין מען דערנערט זיך — מילא וואס זאלין מיר דא אסך ריידין , דער דאזיגער אלמן איז איבערנייס א חתן גיווארין אין האט מיט מזל אין צווייא וואכין ארום חתונה גיהאט — צום גליק האט זיך עם גימאכט , אז דאס נייאי ווייביל איז גיוועזן א שטילע , א ארינטליבע , דיא קינדער האבען זיא פראוודע ניט גיקענט אן קוקין , נאר וואס האט זיא גיקענט טון זיא ווייסט בייא זיך אז זיא איז א שטיף מאמע , אין א שטיף מאמע דארף מען שעלטין אין זידלין אין דאס וויים זיא אויך אז א שטיף מאמע דארף זיין א שלעכטע א שלאק אבער ניט לאנג איז זיא גיוועזן א שטיף מאמע , ווארום אז מען זאגט אז עם ניט באשערט איז ניט באוועדט — דער דאזיגער שוסטער האט זיך זארעס נאך דער חתונה זיינער ציגיקילט אין נאך פסח איז ער גיגאנגין א גאנג אוף אזא אופן זענין נעביך גיבליבין דיא קינדער קאילעכיקע יתומים אן א טאטין אין אן א מאמען , דיא יתומים זענין גיפאלין אין גאנצין אוף דיא קרובים , דעם קלענערן א אינגיל פון א יאר האט צו גינומען צוא זיך א גיוועזענער שוואגער — ער איז א אלטער מאן פון קונדער נאר יודין זענין דאך בני רחמנים , א עלטערין פון א יאר זיבען האט צוא גינומען דעם אלטינס א זין א מיידיל פון א יאר פונף האט צוא גינומען א אלטע באקאנטע זייער מאמעס .

א זון פון א יאר דרייצין האט מען אטפראוועט אין א שטעטיל אוך
ציא א קרוב , אין דאס עלטיר מיידיל איז גיבליבן אליין אזו וויא
בוימיל אפין וואסער , אט אזו זענין זייא צוא זייט אין צוא שפרייט
גיווארין אין איינער פון דעם אנדערין האבין ניט גיוויסט אזו וויא דיא
מאדע איז ביי אונזערי יודין אז שדכנים האבין דער זעהן אז דאס עלטיר
מיידיל (זיא האט גיהייסין גיטיל) איז גיבליבן א קרוגלע יתומה האבין
זייא זיא גישטעלט צום צעטיל אלי טאג פלעגט מען קרוכין צוא דעם
גיוועזענעם פעטיר (וואס ביי אים האט זיך אוף גיהאלטן דאס מינדסטע
קינד) אזו וויא ער איז גיוועזן דיא יתומים א פעקין אז ער זאל א שידוך
טון מיט דער עלטערער יתומה זיא איז אבער אליין קיין נאר ניט גיוועזן
זיא האט בשום אופן ניט גיוואלט פאר בינדין זיך זיא האט נאר גיוואלט
דאס ערשטי יאר זיצין א מיידיל , כדי צוא באקלאגין דעם טאטינס אין
דער מאמעס טויט ,

נאר קען מען זיך ארויס קראטשקען אז מען איז פאר בינדין מיט
א שטריק דיא הענט אין דיא פיס , אזו קען מען זיך ארויס קראטשקען
פון באלאטעגראדער שדכנים , בפרט אז א יונגער מאן א גיוויסער
טיטינשניידער איז נאך גילאפין נאך דעם מיידיל אין האט ניט גיזשאליעוועט
קיין געלט אין קיין וויין דיא שדכנים אבי מען זאל אים אויס שדכין דיא
דאזיגע יתומה א גאנץ האלב יאר האט ער גימיטשעט דעם אלטין
אפעקין אין נאך גילאפין נאך דעם מיידיל נאר ער האט דער וויל
גאר ניט גימאכט. ווארום דעם אלטענס איידים האט זיא ארין גינומען
צוא זיך אין זיא האט פאר געסין אוף א צייט אירע צרות נאר אהינצי
קענין אויך דיא באלאטעגראדע שדכנים קומען אין מען האט אזו ווייט
גידרייט מיט דעם מיידיל ביז וואנין זיא איז גיווארין א כלה דעם
טיטינשניידערס חאטשע מען האט באמערקט , אז גיטיל האט אים פיינט
גיהאט נאר וואס קען מען טון זיא האט תמיד גיהאט דעם ראסטשאט
אז זיא האט ניט וויא צוא זיין טאמער וועט איר בעסער זיין מיט דעם מאן
נאר דער מענש דיינקט אונ גאט ליינקט .

זארעם נאך פסח האט מען זיא מיט מזל החתונה גימאכט אין זיא
האט זיך אטפראוועט צום מאנס עלטערין וויא עס שיינט אז דא האט
זיך גידארפט אונזער גישיכטע קאנטשען נאר ווארט אויס נאך ניט אזו
גיך , דאס רעכטע טרויעריקס אין יאמערדיקס הייבט זיך ערשט דא אן

א—

אין עטליכע וואכין ארום האט מען באמערקט אויף א גיטילס פנים אז זיא
קריינקט מען האט זיך גיפרעגט ביי איר אין זיא האט ניט גיוואלט זאגין
ערשט שפעטער האט מען זיך דער וויסט אזא מעשה . דער דאזיגער
טיטינשניידערס א בייזער א אומגילומפעיטער דער צוא נאך א גרויסער
גראבער יונג , האט גיהאט איין אריינגאנג אט צוא דער אלמנה וויא
מיין חברתה האט זיך אויף גיהאלטין ער פלעגט ברייגען דעם עלטערן
זין חיימען טוטין , וואס ער פלעגט אן גנביני פון דער פאבריקע אזו
וויא ער פלעגט זיין שטענדיק איין איינגייער אין דער שטוב האט ער
זיך צוא גילאזט צוא חנן אין האט זיא שטארק ליבן גיקריגען (האטש
דיא גיטיל איז גיוועזן זייער א שיין ווייביל) מיט איין ווארט אזוי וויא
ער האט נאך דער חתונה אנגיהייבין סטאטקעווען אין פון באגיין זיך
מיט דעם ווייב אזו האט ער איצטער אין . דיא ווינשיינקין פאר בראכט
דיא צייט ער האט אנגיהייבן שטארק אריין צוא גיין צוא דער אלמנה
אין שטוב אין האט זיך אנגיהייבין גוט וואלאטשען נאך מיין חנן אזוי
וויא חנה איז זייער בטבע א גוטע אין א ארענטליכע האט זיא גירעט מיט
אים תמיד פריינדליך אין פלעגט זיך ביי אים אויס פרעגין ווער זענין
זייני עלטערין צוא האט ער א ווייב ער האט גיענטפערט אז ער קומט
ארויס זייער פון פייני עלטערן אין ער איז נאך א בחור זייני עלטערן
זייני זענין גרויסי יחסנים נאר אזוי וויא זייא זענין ארים גיווארין האט
ער זיך אליין גינומען צו טיטינשניידעריי כדי צוא האבין דאס לעבענס
מיטיל ווייטער רעט מען אים זייער שיינע שדוכים נאר ער וויל זייא
קיינים ניט קענין פאר וואס פלעגט ער קיין מאל ניט וועלין זאגין מען
קען זיך שען פאר שטעלין וויא אזו ביטער אין פינסטער דעם ווייביל
גיטיל עס איז גיוועזן ער האט איר אנגיהייבין א ביסיל צוא צוא קלאפען
ער פלעגט קומען תמיד טויט שכור פון ווינשיינק אין פלעגט זיא תמיד
שעלטין מיט ביטערי פאסקודנע קללות אזו וויא זיא האט שען ארויס
גיזעהן איר ביטער מזל פלעגט זיא תמיד אים נאך געבין אז דיא
דאקטורים פלעגין אן זאגין אז זיא טאר ניט זיין צוא זאמען מיט דעם
מאן פלעגט ער זיא נאך מער פייניגין אין טין צום טויט אזו אז זיא
האט אמאל אין מיטין ווונטער נאכט אנטלאפין גיווארין אין איין העמד
צום אפעקין אירען מען דארף באמערקען אז דער טיטינשניידער איז
גיזעסין אין איין זייט שטאט אין דיא אלמנה מיט איר פאמיליע אין דער
אנדער זייט שטאט .

נוא מיר אַוועק וואַרפען מיט זייא אין נוא מיר אנהייבין דער ציילין
פון דער אלמנעס זין „פון דעם חיימען , דער דאזיגער חיים האט
זייער שייני גישעפטין גיפירט , ער איז נאך גיוועזן א בחור „ מען האט
אים גירעט זייער שייני שדוכים מיט אסך געלט אין פון זייער שייני
פאמיליעס נאר ער האט ניט גיוואלט קענין קיינעם , זינט מיין חנה
איז אנגיקומען צוא זייא אין שטוב האט ער פאר לאזט דיא גישעפטין
זייני אין האט זיך אזו שטארק פאר ליבט אין חנן אז עס איז אים ניט
איינגיגאנגען קיין עסין קיין שלאפין קיין שום גישעפט פירין , ער האט
אלס אוועק גיווארפין אין האט אנגיהייבין זייער שטארק צוא לאזין
זיך צוא דער חנן חנה האט אבער ניט גיוואוסט . מחמת זיא איז גיוועזן
זייער פראסט זיא האט גאר ניט פאר שטאנין אז דער חיים וואלאטשעט
זיך נאך איר אין דער טיטינשניידער דרייט זיך אויך ארום איר נישט
לאנג האט גידויערט אז דער חיים האט חנן דער מאפט אין האט איר
דער ציילט זיין גאנצע ליבע זיא האט אים אנגיקוקט וויא א משוגענעם
זיא האט אים גיזאגט סטייטש איר פאר געסט דעם חילוק צווישין מיר
אין צווישין אייך איר זענט א רייכער מענש איר קענט טון דעם גרעסטין
שדוך מיט אסך געלט אין איך בין נעביך א ארום מיידיל קיין געלט
האב איך ניט איר קענט ניט גיין געגין דער וועלט עס איז אזו איינגיפירט
אז איך דארף מיך זיכין מיין גלייכין אין איר אייער גלייכן דיא דאזיגע
רייד האט אבער גאר ניט גיהאלפען וואס האט נעביך דאס בידנע מיידיל
גיקענט טון אז ער פלעגט זיך טשעפען צוא איר יעדע מינוט האט זיא
אין גאנצין דער ציילט זיין מוטער דער רייכער אלמנה נאר וואס האט
דאס גיהאלפין אונזער חיים האט דיא מוטער אויך ניט גיהערט אין האט
ניט גילאזט רוען דער בידנע חנה אלע ווייליע פלעגט ער שיקין צוא איר
מענשין מען זאל זיא איינרעדין אז זיא זאל חתונה האבין פאר אים זיא
האט אבער בערעכינט אז קיין גליקליך לעבין קען זיא ניט פירין פאר
אים נאך דער חתונה וועט ער זיך ארום קוקן וועט ער זיא פיינט קריגין
דער צוא האט זיא נאר גיזוכט איר גלייכען אויסער דעם האט זיא זיך
דער וויסט אז דער חיים האט ערגעץ א קרוסטין א ליבאוניצע וואס ער
האט זיא אלס אונ שילדיקעס קינד פאר נארט פון דיא עלטערן אין האט
צוא גיזאגט אז ער וועט זיך טויפין אין חתונה האבין מיט איר גיוויינליך
נאך אזעלכע זאכין האט זיא אים ניט גיוואלט אנקוקן זיא האט אים

פילו

אֲפִילוּ נִיט דֶער לָאזְט צוּא זִיךְ טֶעג אִין וָואכִין זֶענִין אַוֶועק גִיגַאנְגִין אִין עֶר הָאט נִיט גִיוָואלְט אָפּ טְרֶעטִין פוּן אִיר.

הָאט זִיךְ אַמָאל גִימַאכְט אַ טָאג אַז עֶר אִיז נִיט גִיוֶועזְן בַּייא אִיר הָאט זִיא בַּייא זִיךְ אָפּ גִימַאכְט אַז זִיא זָאל זִיךְ אָפְּקַאזְשֶׁען פוּן אִיר שְׁטֶעלֶע דְרִיבֶּער הָאט זִיא אָפּ גִילֵייגְט אִיר גִישְׁפְּרֶעךְ מִיט דֶער אַלְמָנָה אוֹיף דֶער נַאכְט, דִיא אַלְמָנָה אָבֶּער אִיז זֵייעֶר צוּא פְרִידִין גִיוֶועזְן פוּן אִיר וָוארוּם זִיא הָאט זֵייעֶר גִיטְרַיי גִילֶערִינְט מִיט אִירֶע קִינְדֶער חָאטְשִׁי אִין בַּאלַאטָאגְרַאד הָאט אַ גִיוֶוערְנַאנְטְקֶע קֵיין וֶועדְט נִיט אַזוֹ וִויא אַיין אוֹיסְגִישְׁטוּדִירְטֶער לֶעהְרֶער הָאט בַּייא זֵייא קֵיין וֶוערְט נִיט וָוארוּם זֵייא קוּקִין נִיט אוֹיף קֶענְטֶענִיס, זֵייא קוּקֶען אַבִּי מֶען גֵייט אָן גִיטֵזן אִין אַ קוּרְצֶען סִירְדוּט הֵייסְט עֶר אַ לֶעהְרֶער עֶר מֶעג פַאר שְׁטֵיין נִיט מֶעהְר פוּן אַ טוּיטֶן זֵייעֶר רִיכְטִיג הָאט אַ קָאזְיָאנֶע לֶעהְרֶער גִיזָאגְט אַ מָאל אוֹיף בַּאלַאטִיגְרַאדֶער לַייט אַז זֵייא אַלֵיין דַארְפִין זִיךְ פְרִיעֶר צוּא לֶערְנֶען אֵיידֶער זֵייא גִיבֶּן אָפּ לֶערְנֶען דִיא קִינְדֶער עֶס קֶען זִיךְ יַאוֶועֶן אַ מִין זְלִידְנֶע אַ מִין קְרֶעצִיקֶער אַ וֶוערְמִיקֶער אִין פְּרִיוְוט נָאר זָאגִין אַז עֶר קֶען אַלְץ אִי רוּסִישׁ אִי דַייטְשׁ, אִי פְרַאנְצוֹיזִישׁ אִי לַייטַאיְנֶעשׁ הַיינְט פַאר שְׁטֵייט עֶר אַסַךְ יוּדִישׁ עֶר קֶען גְמָרָא מִיט תּוֹסְפוֹת אִין מִיט מהרש"א מִיט מהר"ם אִין קֶען תנ"ךְ גָאר אַ אַנְטִיק אַזוֹי זָאגְט עֶר אִין מֶען נֶעמְט אִים אוֹיף פַאר אַ ווִילְדֶע מְצוּאָה, וָוארוּם עֶר אִיז דָאךְ אַ ווִילְדֶער בְּרִיָה וּבִפְרַט אַז עֶר אִיז נָאךְ אַ פְרִישֶׁער וָוארוּם דִיא בַּאלַאטֶעגְרַאדֶער הָאבֶּן נָאר לִיבּ פְרִישֶׁע לֶעבֶּענְדִיקֶע סְחוֹרָה אַפְרִישִׁין מְלַמֵד אַ פְרִישִׁין לֶעהְרֶער אַ פְרִישִׁין רָב אַ פְרִישִׁין חַזָן אֲפִילוּ אַ פְרִישִׁין אִינְדִיק אוֹיף פֶּסַח זֵייא הֶאבִּין נָאר לִיבּ פְרִישׁ אִי זֵייעֶר וַואסֶער מֶעג שְׁטִינְקֶען דֶער פוּן ד' אַמוֹת, דָאס עֶסִין מֶעג זַיין מִיט וֶוערִים דָאס אִיז גִישְׁמַאק נָאךְ וִויא אַזוֹ וָוארוּם אֶמֶת פְרִישֶׁע עֶסִין דַארְף דָאךְ מַיין גֶעלְט קָאסְטִין אַ אֱמֶת גוּטֶער לֶעהְרֶער נֶעמְט דָאךְ אַ גְרוֹיסֶען מֶקַח אִין אַ לֶעהְרֶערִיל נֶעמְט דָאךְ אַ פֶערְטִיל דֶער פוּן אַי דָאס טוּט מֶען אִים אַזוֹ וִויא דֶעם אַלְט גֶעבַּאקֶענְם מְלַמֵד אַבִּיסִיל בַּאצָאלְט מֶען אַז עֶס שְׁפַּארְט זֵייא שֶׁען דֶער בִּיסִין פוּן הַאלְז צוּרִיק אִין דָאס אִיבֶּרִיקֶע זָאגְט מֶען צוּא שְׁפֶּעטֶער אִין דֶער שְׁפֶּעטֶער קֶען זַיין אוֹיף עוֹלָמִית מֵילָא. וָואס זָאל אִיךְ דָא אַסַךְ דֶער צֵיילִין אַז דֶעם גַאנְצִין אֱמֶת וֶועלִין זֵייא קֵיין מָאל נִיט ווִיסִין אִין זֵייא קֶענֶען נִיט ווִיסִין וָוארוּם זֵייא זֶענִין בְּהֵמוֹת בְּצוּרַת אָדָם דָאס הֵייסְט אוֹיף צְוֵוייא פִיס.

דִיא אַלְמָנָה אַזוֹ וִויא אִיךְ הָאבּ פְרִיעֶר גִיזָאגְט הָאט זִיא אַיינְגִירֶעט אַז זִיא
זָאל פַּאר בְּלַייבֶּען בַּייא אִיר אִין שְׁטוּבּ אִין זִיא וֶועט גוּט אָן זָאגִין
אַז אִיהר זִין חַיִּים זָאל זִיךְ שֶׁען מֶער נִיט טְשֶׁעפֶּען צוּא אִיר דֶער צוּא הָאט
זִיא אִיר גִיהֵייסִין אוֹיס וַוארְטִין בִּיז וַואגִין חַיִּים וֶועט קוּמֶען , וֶועט זִיא
אִים פַּאר אִיר אִין דִיא אוֹיגִין אוֹיסְשְׁטְרָאפִין דֶער זֵייגֶער הָאט שֶׁען אָבֶּער
נִישְׁלָאגִין צְווֶעלִיף אִין חַיִּים אִיז נָאךְ אַלֶץ נִיטָא הָאט מֶען אָבְּגִילֵייגְט
דָאס גִישְׁפְּרֶעךְ אוֹיף מָארְגִין עֶס זֶענִין אָבֶּעד אַוֶועק גִינַאנְגִין הִיבְּשֶׁע
עֶטְלִיכֶע טֶעג אִין חַיִּים אִיז נָאךְ אַלֶץ נִיטָא מֶען הָאט אוֹיס גִיקֶערְט דִיא
גַאנְצֶע שְׁטָאט מֶען הָאט אַוֶועק גִישִׁיקְט בְּרִיף אִין דִיא שְׁטֶעט מִיט
וֶועלְכֶע עֶר הָאט גִיפִירְט מִסְחוֹרִים אַז עֶס אִיז אֵין קוֹל וְאֵין עוֹנֶה עֶרְשְׁט
אִין צְוֵויא וָואכִין אַרוּם פוּן דֶער צַייט אָן אַז עֶר אִיז פַאר פַאלִין גִוָוארֶן
הָאט זִיךְ גִיאַוֶועט צוּא דֶער אַלְמָנָה אַ יוּנְגֶע פְרוֹיֶענְצִימְמֶער אַ קְרִיסְטִין אִין
הָאט גִיהֵייסִין דֶער אַלְמָנָה אַז זִיא זָאל אִיר אַיינְזֶעצִין אִין טוּרְמֶע אָן
שׁוּם טַעֲנוֹת נָאר אַזוֹ וִויא דִיא אַלְמָנָה אִיז גִיוֶועזֶען אִיבֶּער רַאשְׁט הָאט
זִיא גִיהֵייסִין זִיא זָאל זִיךְ בֶּערוּהִיגִין אִין דֶער צֵיילִין דִיא אוּרְזַאכֶע וָואס
זִיא פַאר לַאנְגְט פוּן אִיר אַזַא סְטְרַאנְגֶע זַאךְ דִיא קְרִיסְטִין הָאט גִיבֶּעטֶן
דִיא אַלְמָנָה אַז זִיא זָאל אַרַיין רוּפֶען דִיא גִיוֶועְרְנַאנְטְקֶע וָוארוּם דִיא
מַעֲשֶׂה וָואס זִיא וֶועט דֶער צֵיילִין וֶועט אִיר אוֹיךְ דַארְפִין אִינְטֶערֶעסִירִין
אוּנְזֶער חַנָּה הָאט זִיךְ נִיט גִילָאזְט בֶּעטִין אִין זֵייא הָאבִּין זִיךְ אַלֶע רוּהִיג
אַנִידֶער גִיזֶעצְט אִין דִיא קְרוּכְטִין הָאט פָאלְגֶענְדֶעס אָנְגִיהֵייבִּין דֶער
צֵיילֶען אַייֶער זִין צוּא דֶער אַלְמָנָה הָאט מִיךְ פַארְנַארְט פוּן מַיין פָאטֶערְס
הוֹיז עֶר הָאט זִיךְ פַאר לִיבְּט אִין מִיר עֶר הָאט מִיר צוּא גִיזָאגְט אַז עֶר
וֶועט זִיךְ טוֹיפִין אִין וֶועט מִיט מִיר חֲתוּנָה הָאבִּין אַזוֹ וִויא אִיךְ הָאבּ
אִים אוֹיךְ לִיבּ גִיהַאט הָאבּ אִיךְ אִים אִין אַלֶעס גִיגְלוֹיבְּט אִיךְ בִּין אַנְטְלָאפִין
גִיוָוארִין פוּן מַיינִי עֶלְטֶערִין אִיךְ הָאבּ מִיךְ אִים אִיבֶּער גִיגֶעבִּין אִין עֶר
פְלֶעגְט מִיךְ נַארִין טָאג אוֹיף טָאג תָּמִיד פְלֶעגְט עֶר אָפּ לֵייגִין אוֹיף מָארְגִין
צוּא בַּאקֶענֶען זִיךְ מִיט אוּנְזֶער אֱמוּנָה אִין אַזוֹ אִיז אַוֶועק גִיגַאנְגִין
אַ גַאנְץ יָאר בִּיז אִיךְ בִּין גִילֶעגִין גִיוָוארִין פוּן אִים אִין אִיךְ הָאבּ מִיט
פִינְף וָואכִין צוּרִיק אַ קִינְד גִיהַאט אַזוֹ וִויא אִיךְ הָאבּ גִיזֶעהֶן אַז עֶר
הָאט מִיךְ שְׁטַארְק לִיבּ הָאבּ אִיךְ אִים שֶׁען נִיט אַזוֹ דַאקוּטְשֶׁעט דִיא
לֶעצְטֶע צַייט אַז עֶר זָאל זִיךְ טוֹיפִין אִיךְ בִּין נָאר גִיוֶוען גְלִיקְלִיךְ מִיט
דֶעם וָואס עֶר אִיז אַלִי טָאג גִיקוּמֶען צוּא מִיר אִין הָאט מִיר שׁוֹן אוֹיס
גִיהַאלְטִין אַזוֹ וִויא אַ מַאן דַארְף אוֹיס הַאלְטִין אַ וַוייבּ נָאר מִיט אַפָּאר

חדשים צוריק האב איך עפעס בעמערקט אז מיין חיים האט זיך גאר
איבער גיבעטין ער האט אנגיהייבין זייער זעלטין צוא קומען צוא מיר
אין אז ער פלעגט קומן פלעג ער תמיד זיין פאר טראכט אזוי וויא
איך האב ניט גיקענט וויסין ביא אים דעם אמת האב איך שטארק
אנגיהייבין סלידעווען אין איך האב מיך דער וואסט אז ניט לאנג פון
יענער צייט אן איז צוא אייך אן גיקומען א גיווערנאנטקע וואס אין איר
האט זיך מיין חיים פאר ליבט אין מיט איר האט ער זיין צייט פאר
בראכט אין מיך האט ער אנגיהייבין אום מיידין אזוי וויא איך האב
זיין קונד גיטראגין נאך דענסמאל אונטערן הארצין אין אזוי וויא איך
האב אים שטארק ליב גיהאט האב איך גימוזט ליידן איך האב מיך
שטארק אוים גיוויינט אויף מייני יונגע יארען וואס איך האב פאר לאזט
מייני עלטערין אין וואס איך האב אזא נארישין וועג אריין
גיטרעטין נאר וואס האב איך גיקענט העלפין אז עס איז אן גיקומן דיא
צייט פון מיין נידערקאממען אין דעם אייגינעם טאג פאר נאכט איז
אריין גיקומען צוא מיר א שווארץ חנפדיקר יונגער מאן א יוד אין האט
מיר דער ציילט אז מיין חיים איז שטארק פאר ליבט אין אייער
גיווערנאנטקע אין ער וויל מיט איר חתונה האבין אין האט ווייטער
גיזאגט אין גיבעטין אז איך זאל האלטין חיימין שטארק אין דיא הענט
ווארום עס איז א רחמנות אויף מיר אין אויף מיין קונד אגב האט ער
דער ציילט אז ער האט דאס מיידיל דיא גיווערנאנטקע ליב אין זיא
האט אים אויך ליב נאר ער קען צוא איר ניט קומען ווייל חיים פאר
שטעלט אים תמיד דעם וועג אמאל האט זיך גימאכט איז גיקומען צוא
מיר חיים זייער פאר זארגט אין האט זיך ארוים גיחאפט מיט א ווארט
אז ער וואלט גיוואלט אז איך זאל מיך אומקערין צוריק צוא מייני
עלטערן מיין אבידע וועט ער ניט פאר לאנגען אין לייגט מיר פאר פאר
מיין שאנדע עטליכע הונדערט קערבליך איך האב גישוויגין דער נאך
האב איך אים גיבעטין אז ער זאל קומען אין דרייא טעג ארום נאך
תשובה ער איז אוועק גיגאנגען אין איך האב זארעם גישיקט א דיפעש
נאך מיין ברודער אז ער זאל זיך אן נעמען פאר מיין קריוודע אין
דרייא טעג ארום איז גיקומען חיים מיין ברודער האט זיך באהאלטין
אונטער דיא ווענטלעך חיים האט מיר נאך אמאל פארגילייגט דאס
אייגענע וואס ער האט מיר גיזאגט מיט דרייא טעג צוריק ער האט מיר
אפילו נאך א הונדערטער נאבאוועט העכסט אונטערעסירט אין גוט ביי

איז

איז ארוים גילאפין מיין ברודער פון אונטער דיא ווענטלעך (ער איז א וואיענגער) האט ארוים גיחאפט פון הינטן זיין פיסטילעט אזו וויא דיא קריסטין ער האט גיהאלטין אין מיטין איז ארייין גיגאנגען דער טיטינשניידער אז זיא האט אים דער זעהן האט זיא אגישרייא גיטון אט דער יונגער מאן איז עס וואס האט מיר דער ציילט אז חיים האט ליב דער גיווערנאנטקע דיא אלמנה העכסט אונטערעסירט מיט דעם צוא שטאנד פון איר זון האט גיבעטין דער קריסטין אז זיא זאל וויטער דער ציילין זאגט דיא קריסטין מיין ברודער איז גיוועזן גוט אין כעס דער פאר וואס אייער חיים האט מיר אומגליקליך גימאכט האט ער ארוים גיחאפט זיין פיסטאליעט אין האט דער שאסין אוף א טויט מיין טייערן חיימען, (דיא קריסטין האט מיט דיא הענט פאר דעקט דאס פנים אונ גיוויינט) דיא אלמנה האט מער ניט א נישרייא גיטון מיין חיים איז טויט מיין חיים איז דער הרגת גיווארן זיא איז אראפ גיפאלן פון שטול אונ איז זארעס אין חלשות גיפאלין.

נוא לאמיר אוועק ווארפין אוף א ווייליע מיט זייא אונ מיר דער קאנטשען דיא מעשה מיט גיטלען אונ מיטין טיטינשניידער אז דער דאזיגער גראבער יונג האט גיזעהן אז דאס ווייב זייני קריינקט אין עס קאסט אים געלט דאקטורים מיט רעצעפטען אין דער צו האט ער זיך נאך שטארק פארליאפעט אין אינזער אונשילדיקער חנה וואס האט ניט גיוואוסט אז ער האט א ווייב האט ער זיך אין גאנצין פאר טרויעט פאר זיין מאמען אז עס איז אים זייער ביטער (ער איז א בן יחיד בייא זיין מאמען) אין ער וואלט וועלין פטור ווערין פון דעם ווייב ווארום זיא שטייט אים שוין גוט אין גארגיל האט זיא אים גיטרייסט אונ האט אים צוא גיזאגט אז זיא וועט אים זעהן וויא ווייט מיגליך איז אים העלפין נאר דיא צייט איז בייא אים גיוועזן זייער לאנג ער האט ניט גירוט ער האט ניט גיוואוסט צוא וואס ער זאל זיך נעמען וויא אזו ער זאל פאסטיפאיען ענדליך אז ער האט חנן פארגישטעלט גליקין אז זיין טאטין איז דיא אבסטאיעטעלסטוועס פאפראיעט זיך אז ער פארלאנגט בייא איר קיין נדן ניט אבי נאר זיא זאל חתונה האבין מיט אים האט זיא אים צוא גיזאגט אז אין דרייא טעג ארום זאגין תשובה דער וייל האט זיא גיטראכט זיא וועט זיך גוט נאך פרעגין וואס ער איז פאר א מענש צוא קען ער פאר דינען א שטיקיל ברויט צוא איז ער איין

ערליכער מאן זיא וועט שרייבן צוא איר מאמען. זיא האט גידאנקט זיא וועט זיך יאן פרעגין צוא זאל זיא טון דעם שידוך אין אויב יוא לאז זיא קומען אוף דעם קנאסמאל אונזער טיטינשניידער האט אבער זייער מורא גיהאט אז אין דער צייט וועט זיך חנה דער וויסין אז ער האט א ווייב איז ער זארעם אוועק גיגאנגען א היים אין האט פשוט גיוואלט מיט זיין גיטלען ריידין אז זיא זאל ביא אים גט נעמען זיא האט אבער גיענפערט אז דיא לעצטע צייט האט זיא זיך פאפראוועט אין פאר האפט אז אין פארלוף פון עטליכע וואכין וועט זיא ווערין אין גאנצין גיזונד דענסט מאל וועט זיא זיך מישב זיין צוא זאל זיא גט נעמען צוא ניט דער טיטינשניידער איז גיווארין גוט אין כעס איז צוא גילאפין צוא איר האט זיא אווארף גיטון אוף דעם בעט האט זיא גיחאפט פאר דעם גארגיל אין האט זיא אין איין אויגינבליק דער שטיקט דיא מעשה איז צוא גיגאנגען שטיל אוף דער נאכט קיינער האט ניט גיוווסט אוף מארגין האט דער דאקטער אביאוועט אז דאס ווייביל איז גישטארבין מחמת דעם וויל עס האט גילאפנעט א—נ אדער איז זיא זארעם גישטארבין עס פאר שטייט זיך אז חנה האט זיך דער וווסט פון דעם טיטינשניידערס עסק האט זיא אים אופגיווייכט דער צוא איז זיא באלד אוועק גיפארען צוא איר מוטער אהיים, ווארום דיא אלמנה איז קראנק גיווארין פאר צרות אין איז גישטארבין אוף דעם דריטין טאג נאך דעם אז דיא קריסטין האט איר דער ציילט אז איר זון איז טוט א פנים אין באלאטאגראד מאכין זיך אזיינע מעשיות אפט וואס מען מאכט פון זייא קיין וועזען ווארום מען האט מורא פאר דער פאליצייע אבער וויא פיל פאסט דאס געלט , . . :

ענדע